

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 20ής Μαρτίου 2003 *

Στην υπόθεση C-378/01,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους G. Valero Jordana και R. Amorosi, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον U. Leanza και τον M. Fiorilli, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωρισθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας κατατάξει ως ζώνες ειδικής προστασίας αρκετά, σε αριθμό και επιφάνεια, εδάφη, που είναι τα πλέον κατάλληλα για τη διατήρηση των ειδών που μνημονεύονται στο παράρτημα I της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 202), όπως τροποποιήθηκε μεταγενεστέρως, καθώς και των λοιπών αποδημητικών ειδών των οποίων η έλευση στην Ιταλία είναι τακτική, και μη έχοντας γνωστοποιήσει στην Επιτροπή όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία αναφορικά με το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω ζωνών που έχουν καθοριστεί με δική της μέριμνα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, της εν λόγω οδηγίας,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-P. Puissechet, πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen και C. Gulmann (εισηγητή), F. Macken και N. Colneric, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 14ης Νοεμβρίου 2002, κατά τη διάρκεια της οποίας η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τον R. Amorosi και η Ιταλική Δημοκρατία από τον A. Cingolo, avvocato dello Stato,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Δεκεμβρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 2 Οκτωβρίου 2001 η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωρισθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας κατατάξει ως ζώνες ειδικής προστασίας (στο εξής: ΖΕΠ) αρκετά, σε αριθμό και επιφάνεια, εδάφη που είναι τα πλέον κατάλληλα για τη διατήρηση των ειδών που μνημονεύονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 202, στο εξής: οδηγία), όπως τροποποιήθηκε μεταγενεστέρως, καθώς και των λοιπών αποδημητικών ειδών των οποίων η έλευση στην Ιταλία είναι τακτική, και μη έχοντας γνωστοποιήσει στην Επιτροπή όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία αναφορικά με το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω ζωνών που έχουν χαρακτηριστεί με δική της μέριμνα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, της εν λόγω οδηγίας.

Νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 2 της οδηγίας προβλέπει ότι «[τ]α κράτη μέλη υιοθετούν όλα τα αναγκαία μέτρα με σκοπό να διατηρηθεί ή να προσαρμοσθεί ο πληθυσμός όλων των ειδών πτηνών [που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών στο οποίο εφαρμόζεται η Συνθήκη] σ' ένα επίπεδο που να ανταποκρίνεται ιδιαίτερα στις οικολογικές, επιστημονικές και μορφωτικές απαιτήσεις, λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη τις οικονομικές και ψυχαγωγικές απαιτήσεις».

3 Το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, της οδηγίας ορίζει:

«1. Για τα είδη που αναφέρονται στο παράρτημα Ι προβλέπονται μέτρα ειδικής διατηρήσεως, που αφορούν τον οικοτόπό τους, για να εξασφαλισθεί η επιβίωση και η αναπαραγωγή των ειδών αυτών στη ζώνη εξαπλώσεώς τους. Για τον σκοπό αυτό λαμβάνονται υπόψη:

- α) τα είδη που απειλούνται με εξαφάνιση

- β) τα είδη που είναι ευπαθή σε ορισμένες μεταβολές των οικοτόπων τους

- γ) τα είδη που θεωρούνται σπάνια διότι οι πληθυσμοί τους είναι μικροί ή η τοπική τους εξάπλωση περιορισμένη

- δ) άλλα είδη που έχουν ανάγκη ιδιαίτερης προσοχής, λόγω ιδιοτυπίας του οικοτόπου τους.

Για να πραγματοποιηθούν οι εκτιμήσεις, θα ληφθούν υπόψη οι τάσεις και οι μεταβολές των επιπέδων του πληθυσμού.

Τα κράτη μέλη κατατάσσουν κυρίως σε ζώνες ειδικής προστασίας τα εδάφη τα πιο κατάλληλα, σε αριθμό και επιφάνεια, για τη διατήρηση των ειδών αυτών στη γεωγραφική, θαλάσσια και χερσαία ζώνη στην οποία έχει εφαρμογή η παρούσα οδηγία.

2. Ανάλογα μέτρα υιοθετούνται από τα κράτη μέλη για τα αποδημητικά είδη που δεν μνημονεύονται στο παράρτημα I, των οποίων η έλευση είναι τακτική, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες προστασίας στη γεωγραφική θαλάσσια και χερσαία ζώνη στην οποία εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία, όσον αφορά τις περιοχές αναπαραγωγής, αλλαγής φτερώματος και διαχειμάσεως, και τις ζώνες όπου βρίσκονται οι σταθμοί κατά μήκος των οδών αποδημίας. Για τον σκοπό αυτό τα κράτη μέλη αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην προστασία των υγροτόπων, και ιδίως όσων έχουν διεθνή σπουδαιότητα.

3. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για να μπορεί αυτή να παίρνει τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για τον αναγκαίο συντονισμό ώστε οι αναφερόμενες στις παραγράφους 1, αφενός, και 2, αφετέρου, του παρόντος άρθρου ζώνες να αποτελούν ένα συναφές δίκτυο, που θα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις προστασίας των ειδών στη γεωγραφική, θαλάσσια και χερσαία ζώνη στην οποία εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία.»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

- 4 Εκτιμώντας ότι η Ιταλική Δημοκρατία είχε παραβεί ορισμένες από τις εκ του άρθρου 4 της οδηγίας υποχρεώσεις της, η Επιτροπή απηύθυνε, στις 18 Μαρτίου 1994, στο εν λόγω κράτος μέλος έγγραφο σχλήσεως καλώντας το να υποβάλει τις σχετικές παρατηρήσεις του.

- 5 Με το έγγραφο εκείνο, η Επιτροπή υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν είχε εισέτι καθορίσει τις ΖΕΠ που ήταν κατάλληλες, όσον αφορά τον αριθμό και την επιφάνεια, τόσο για τα είδη που μνημονεύονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας όσο και για τα λοιπά αποδημητικά είδη που έρχονται τακτικώς στην Ιταλία. Σύμφωνα με την Επιτροπή, οι ιταλικές αρχές είχαν καθορίσει μόνο 74 ΖΕΠ που αντιστοιχούσαν σε επιφάνεια περίπου 310 400 εκταρίων, ενώ 22 από αυτές τις 74 ζώνες αφορούσαν εδάφη που δεν αποτελούσαν σημαντικούς για το σύνολο των πτηνών χώρους. Εξάλλου, η Επιτροπή προσήψε στις εν λόγω αρχές τη μη διαβίβαση των καταλλήλων ποσοτικών στοιχείων όσον αφορά το μεγαλύτερο μέρος των ΖΕΠ, οπότε το εν λόγω κοινοτικό όργανο δεν μπορούσε να διενεργήσει όλους τους αναγκαίους ελέγχους ούτε να προβεί στον συντονισμό του δικτύου αυτών των ΖΕΠ στην Ιταλία.
- 6 Με διάφορα έγγραφα, μεταξύ 21ης Νοεμβρίου 1994 και 15ης Μαΐου 1997, οι ιταλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με τον ορισμό 34 συνολικώς νέων ΖΕΠ, διαβιβάζοντάς της τα σχετικά με αυτές τεχνικού χαρακτήρα στοιχεία.
- 7 Θεωρώντας ότι τα μέτρα που είχε λάβει η Ιταλική Δημοκρατία για να συμμορφωθεί προς τις προβλεπόμενες από το άρθρο 4 της οδηγίας υποχρεώσεις εξακολούθουσαν να είναι ανεπαρκή, η Επιτροπή διατύπωσε, με έγγραφο της 18ης Αυγούστου 1998, αιτιολογημένη γνώμη με την οποία διαπίστωνε ότι, αφενός, η κατάταξη ως ΖΕΠ εξακολούθουσε να είναι, ενόψει των επιταγών του εν λόγω άρθρου 4, σαφώς ανεπαρκής και ότι, αφετέρου, εξακολούθουσε να μην έχει λάβει καμιά γνωστοποίηση σχετικά με μια ολόκληρη σειρά στοιχείων και πληροφοριών που αφορούσαν σημαντικό αριθμό ΖΕΠ που είχαν καθοριστεί από το εν λόγω κράτος μέλος. Η Επιτροπή κάλεσε την Ιταλική Δημοκρατία να λάβει όλα τα μέτρα που ήταν αναγκαία για να συμμορφωθεί προς αυτήν την αιτιολογημένη γνώμη εντός προθεσμίας δύο μηνών υπολογιζομένων από της κοινοποιήσεώς της.
- 8 Μεταξύ 19ης Νοεμβρίου 1998 και 9ης Αυγούστου 2000, η Ιταλική Κυβέρνηση απηύθυνε διάφορα έγγραφα στην Επιτροπή, με τα οποία πληροφόρησε την τελευταία σχετικά με τον καθορισμό νέων ΖΕΠ, διαβιβάζοντάς της τεχνικού χαρακτήρα ενημερωτικά στοιχεία σχετικά τόσο με τις τελευταίες όσο και με τις προηγουμένως καθορισθείσες ως ΖΕΠ.

- 9 Κρίνοντας ότι τα έγγραφα αυτά δεν της επέτρεπαν να συναγάγει ότι η Ιταλική Δημοκρατία είχε συμμορφωθεί προς τις εκ του άρθρου 4 της οδηγίας υποχρεώσεις της, η Επιτροπή αποφάσισε την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής.

Επί της προσφυγής

Όσον αφορά το ανεπαρκές, σε αριθμό και επιφάνεια, των καταταγμένων ως ΖΕΠ εδαφών

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 10 Η Επιτροπή επικαλείται τον *Inventory of Important Bird Areas in the European Community* (κατάλογος των σημαντικών για το σύνολο των ειδών πτηνών εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας περιοχών), που είχε δημοσιευθεί το 1989 (στο εξής: κατάλογος IBA 89), προκειμένου να υποστηρίξει ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν έχει κατατάξει ως ΖΕΠ σημαντικά, σε αριθμό και επιφάνεια, εδάφη που είναι τα πλέον κατάλληλα για τη διατήρηση των μνημονευομένων στο παράρτημα I της οδηγίας ειδών καθώς και των λοιπών αποδημητικών ειδών των οποίων η έλευση στην Ιταλία είναι τακτική, παραβαίνοντας έτσι τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, της εν λόγω οδηγίας. Πράγματι, πλην αντιθέτου επιστημονικής αποδείξεως, οι τοποθεσίες που απαριθμούνται στον κατάλογο IBA 89 θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως εδάφη ουσιώδη για τη διατήρηση των μνημονευομένων στο εν λόγω παράρτημα ειδών και των λοιπών αποδημητικών ειδών. Κατά συνέπεια, θα έπρεπε να χαρακτηριστούν ως ΖΕΠ κατά την έννοια της προμνημονευθείσας διατάξεως. Βάσει του εν λόγω καταλόγου, υφίστανται στην Ιταλία 164 σημαντικές για το σύνολο των πτηνών περιοχές, που καλύπτουν συνολική επιφάνεια 3 609 070 εκταρίων. Οι ιταλικές αρχές έχουν κατατάξει, μέχρι σήμερα, 336 τοποθεσίες ως ΖΕΠ, δηλαδή συνολική επιφάνεια 1 370 700 εκταρίων. Σύμφωνα με την Επιτροπή, 194 από αυτές τις ΖΕΠ δεν συμπίπτουν, έστω και μερικώς, με καμιά από τις 164 σημαντικές για το σύνολο των ποικιλιών πτηνών περιοχές που είναι καταγεγραμμένες στον κατάλογο IBA 89. Έτσι, ένας σημαντικός αριθμός των απαριθμωμένων στον κατάλογο αυτό τοποθεσιών καθώς και σημαντική επιφάνεια αυτών θα έπρεπε, προκειμένου να τηρηθούν οι διατάξεις της οδηγίας, να έχουν εισέτι καταταγεί ως ΖΕΠ από τις ιταλικές αρχές.

- 11 Σύμφωνα με την Ιταλική Κυβέρνηση, τα μέτρα που τα κράτη μέλη υιοθετούν για να διασφαλίσουν αρκετούς, σε ποικιλία και επιφάνεια, οικοτόπους για όλα τα είδη πτηνών είναι σύμφωνα προς την οδηγία, εφόσον είναι ανάλογα προς τον πληθυσμό των προστατευομένων ειδών πτηνών. Συναφώς, η εν λόγω κυβέρνηση διευκρινίζει ότι το έργο αυτό πρέπει να αξιολογηθεί σε σχέση με τις οικολογικές, επιστημονικές και πολιτιστικές επιταγές που προσιδιάζουν σε κάθε ένα από τα είδη, λαμβανομένων επίσης υπόψη των οικονομικών και ψυχαγωγικών επιταγών σχετικά με την οικεία γεωγραφική ζώνη.
- 12 Η εν λόγω κυβέρνηση διατείνεται ότι η αιτίαση που αντλείται από παράβαση της υποχρέωσης προστασίας πρέπει να μνημονεύει τα επιστημονικά κριτήρια επί των οποίων αυτή στηρίζεται. Πάντως, η Επιτροπή περιορίστηκε στο να διατυπώσει καθαρώς τυπικού χαρακτήρα επικρίσεις, σ' ένα ζήτημα όπου δεν επιτρέπεται η αντιστροφή του βάρους αποδείξεως, χωρίς καμιά αναφορά στα προστατευόμενα είδη, στις οδούς αποδημίας ούτε στα σημεία σταθμών ούτε ακόμα στις τοπικές καλλιέργειες και στις οικονομικές δραστηριότητες των οικείων ζωνών. Επομένως, οι κατ' αυτόν τον τρόπο διατυπωθείσες επικρίσεις είναι απολύτως αφηρημένες και, ως τέτοιας φύσεως, ακατάλληλες για τη στήριξη μιας προσφυγής λόγω παραβάσεως.
- 13 Κατά τα λοιπά, η Ιταλική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς τις απορρέουσες από την οδηγία υποχρεώσεις προκύπτουν ήδη από τα ενημερωτικά στοιχεία που έχει καταθέσει η Επιτροπή προς στήριξη της προσφυγής της. Αυτά τα μέτρα επιλογής και έρευνας συνεχίζονται. Ύστερα από την αποστολή του εγγράφου οχλήσεως, οι ιταλικές αρχές καθόρισαν 269 ΖΕΠ, πράγμα που αποτελεί αύξηση της επιφανείας τους κατά 1 518 000 εκτάρια. Παρ' όλα αυτά, ο καθορισμός νέων ΖΕΠ συνεχίζεται. Τέλος, η Ιταλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, για την ενημέρωση του καταλόγου IBA 89, το Υπουργείο Περιβάλλοντος ανέθεσε, τον Δεκέμβριο του 2000, στη Lega italiana protezione uccelli (ιταλική ένωση για την προστασία των πτηνών) την αποστολή της αναθεωρήσεως του καταλόγου των κειμένων στο ιταλικό έδαφος IBA.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 14 Πρέπει, πρώτον, να υπομνησθεί ότι το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας επιβάλλει στα κράτη μέλη να κατατάξουν ως ΖΕΠ τα εδάφη που πληρούν τα ορνιθολογικού χαρακτήρα κριτήρια που καθορίζονται με τις διατάξεις αυτές (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση της 2ας Αυγούστου 1993, C-355/90, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 1993, σ. I-4221, σκέψεις 26, 27 και 32).
- 15 Δεύτερον, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι, κατά την επιλογή και την οριοθέτηση των ΖΕΠ, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο οι οικονομικές όσο και οι ψυχαγωγικές επιταγές που προβλέπονται στο άρθρο 2 της οδηγίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση της 19ης Μαΐου 1998, C-3/96, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 1998, σ. I-3031, σκέψη 59).
- 16 Πάντως, θεωρείται δεδομένο ότι οι ιταλικές αρχές συνέχισαν να κατατάσσουν εδάφη ως ΖΕΠ, ύστερα από την εκπνοή της καθορισθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, κυρίως για να συμμορφωθούν προς τις απαιτήσεις αυτής.
- 17 Εξάλλου, η Ιταλική Κυβέρνηση άφησε να εννοηθεί ότι η επιλογή των ΖΕΠ εξαρτάται και από οικονομικές ή ψυχαγωγικές επιταγές.
- 18 Κατά τα λοιπά, δεν αμφισβητείται ότι μεγάλος αριθμός και σημαντική επιφάνεια των απαριθμωμένων στον κατάλογο ΙΒΑ 89 τοποθεσιών δεν έχουν χαρακτηριστεί ως ΖΕΠ από τις ιταλικές αρχές. Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι η Ιταλική Κυβέρνηση, καίτοι δεν υποστήριξε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι ο εν

λόγω κατάλογος χρήζει αναθεώρησης, αναγνώρισε ότι δεν μπορούσε να του αντιτάξει ένα πλέον αποτελεσματικό κείμενο. Υπό τις συνθήκες αυτές, ενόψει του επιστημονικού χαρακτήρα του καταλόγου IBA 89 και του γεγονότος ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν προσκόμισε καμιά επιστημονικού χαρακτήρα απόδειξη προκειμένου, ιδίως, να καταδειχθεί ότι μπορούσαν να εκπληρωθούν οι εκ του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας υποχρεώσεις διά της κατατάξεως ως ΖΕΠ τοποθεσιών άλλων, εκτός των προκυπτουσών από τον εν λόγω κατάλογο και καλυπτουσών συνολική επιφάνεια μικρότερη αυτής των τελευταίων, ο εν λόγω κατάλογος, καίτοι μη νομκώς δεσμευτικός για το οικείο κράτος μέλος, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το Δικαστήριο ως στοιχείο αναφοράς επιτρέπον να εκτιμηθεί αν η Ιταλική Δημοκρατία έχει κατατάξει ως ΖΕΠ αρκετά, σε αριθμό και επιφάνεια, εδάφη, κατά την έννοια των προμνημονευθεισών διατάξεων της οδηγίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, την προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψεις 68 έως 70).

- 19 Υπό το φως των ανωτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αντλούμενη από το ανεπαρκές, σε αριθμό και επιφάνεια, εδαφών που έχουν καταταγεί ως ΖΕΠ αιτίαση είναι βάσιμη.

Όσον αφορά τη μη διαβίβαση στην Επιτροπή όλων των σχετικών με τις ΖΕΠ πληροφοριών

- 20 Η Επιτροπή διατείνεται ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη γνωστοποιώντας της πλήρη και ακριβή ορνιθολογικά στοιχεία καθώς και ακριβώς ακριβή σχετικό τοπογραφικό χάρτη, έχουν παραβεί το άρθρο 4, παράγραφος 3, της οδηγίας.

- 21 Η Ιταλική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί την αιτίαση. Εξάλλου, στο έγγραφο που απηύθυνε, στις 19 Νοεμβρίου 1998, στην Επιτροπή, η εν λόγω κυβέρνηση ανα-

γνώρισε το ελλιπές των πληροφοριών και των τοπογραφικών χαρτών που είχε προηγουμένως κοινοποιήσει στην Επιτροπή ως προς τις 108 ζώνες που είχαν ήδη καταταγεί ως ΖΕΠ.

- 22 Κατά συνέπεια, η αιτίαση που αντλείται από τη μη διαβίβαση στην Επιτροπή όλων των σχετικών με τις ΖΕΠ χρησίμων πληροφοριών πρέπει επίσης να γίνει δεκτή.
- 23 Επομένως, πρέπει να διαπιστωθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας κατατάξει ως ΖΕΠ αρκετά, σε αριθμό και επιφάνεια, εδάφη που είναι τα πλέον κατάλληλα για τη διατήρηση των ειδών που μνημονεύονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, καθώς και των λοιπών αποδημητικών ειδών των οποίων η έλευση στην Ιταλία είναι τακτική, και μη έχοντας γνωστοποιήσει στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω ζωνών που η κατάταξή τους είχε γίνει με δική της μέριμνα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, της οδηγίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 24 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει ζητήσει την καταδίκη της Ιταλικής Δημοκρατίας και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει αυτή να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας κατατάξει ως ζώνες ειδικής προστασίας αρκετά, σε αριθμό και επιφάνεια, εδάφη που είναι τα πλέον κατάλληλα για τη διατήρηση των ειδών που μνημονεύονται στο παράρτημα I της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, καθώς και των λοιπών αποδημητικών ειδών των οποίων η έλευση στην Ιταλία είναι τακτική, και μη έχοντας γνωστοποιήσει στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω ζωνών που η κατάταξή τους είχε γίνει με δική της μέριμνα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, της εν λόγω οδηγίας.
- 2) Καταδικάζει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Puissochet

Schintgen

Gulmann

Macken

Colneric

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Μαρτίου 2003.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

R. Grass

J.-P. Puissochet